

PROTI LŽIVÉ A NENÁVISTNÉ KAMPANI O PRAVDĚ A LÁSCE

►Franta Stočes s vlastním piketem s anglickým textem, aby bylo jasno zahraniční médiím a jejich divákům.

►Marek Řezanka. Na snímku za ním ještě doznívá rozruch s protizemanovským mládežnickem, který se pokusil narušit projev Jana Veleby.

Mediální útok na prezidenta Miloše Zemana zastínil bilancování 25 let polistopadového vývoje nejen v mediálním hlavním proudu, nýbrž i na akci občanských a politických kritiků české politiky posledních let, která se uskutečnila v pondělí 17. listopadu na pražském Klárově.

Iniciativou Evropané proti válce týdny připravovaný bilanční pochod Prahou, původně zamýšlený od sochy Tomáše Garrigua Masaryka na Hradčanském náměstí před Českou televizí na Kavčích horách, ustoupil požadavku posledních dnů, ovšem nejasně formulovanému, manifestovat podporu demokratickému právnímu státu proti inscenovaným snahám svrhnout legitimně, přímo zvoleného prezidenta. Na shromáždění provázené organizačními problémy a častými změnami, svolávané

jen osobně, po internetu a letáčky, se sešly tři stovky lidí – Česká televize a ČTK ovšem hovořily o „několika desítkách“, resp. „stovce“ účastníků. Vystoupilo celkem osm řečníků, které uváděla mluvčí Eva Novotná (Ne základnám, resp. Evropané proti válce).

Na úvod senátor a předseda Strany práv občanů Jan Veleba odsoudil mediální štvanici na prezidenta Miloše Zemana a vyzdvihl jeho mandát dvou milionů voličů jeho přímé volby. Důvod útoku vidí v nemanipulovatelnosti Zemana, který dle něho hájí zájmy národa, a vyzval k mobilizaci na obranu Zemana.

Publicista Marek Řezanka (Hnutí za přímou demokracii) probíral čtvrtstoletou proměnu lidí, svobody a demokracie. Prohlásil, že v r. 1989 si občané svoji budoucnost tak, jak dnes vypadá, nepředstavovali. Upozornil na růst

počtu konfliktů, zvyšování agresivity a štvání ve společnosti. Připomněl rovněž, že svoboda rozhodování je úměrná informovanosti. Varoval též před demontáží sociálního státu v Evropě.

Nebezpečí plynoucímu z jednání o konkordátu se ve svém prvním vystoupení věnovala odpůrkyně církevních restitucí Lenka Procházková (Evropané proti válce). Zdůraznila, že katolická církev jako přísně hierarchická společnost stojí nutně v opozici proti demokracii. Podle ní nemá ani žádný morální kredit, neboť jej „vyměnila za kreditní karty“ a z víry se stal kšeft. Varovala před vstupem církvi do politiky, což by znamenalo návrat o století zpět a nebezpečí výplachu mozku dětí. Vyzvala ke kritickému nazírání a myšlení, a to tím spíše, že intelektuálové a umělci v tomto v současnosti selhali. Hledání pravdy je náročnější, než podléhání lži, smyslem života však, dle Procházkové, není pohoda. Tajné jednání o konkordátu označila za důkaz vědomí zrady obou jednajících stran. Ve druhém projevu, který přednesla po průchodu průvodu Zemanových odpůrců, vyložila možnost označit 17. listopad za Den vítězství nad protestující lůzou – sociálně slabšími, seniory a lidmi se středním a nižším vzděláním, kteří volili Zemana – a poukázala na to, že v tento den je premiér Bohuslav Sobotka v USA „na koberečku“, aby vysvětlil postoje české politické reprezentace, zejména prezidenta k Ukrajině, Číně apod. Kritizovala ČT za lži a morální úpadek a vyzvala k „obraně Hradu“.

Mediální útok na prezidenta považuje posla-

► Tato fotografie zachycuje střed účastníků, bezpečně lze napočítat 85 lidí a to je nemalá část zakryta, takže údaj o třech stovkách je oprávněný a naopak tvrzení tzv. veřejnoprávních médií je jasně lživé

► Lenka Procházková varovala před konkordátem a jeho tajným vyjednáváním

nec ČSSD Jaroslav Foldyna za zastírací manévr, aby se veřejnost nezaobírala podstatnými těžkostmi ČR, jako je kupř. složitá sociální situace matek – samoživitelek a dalšího 1,5 mil. lidí na pokraji chudoby. Konstatoval, že v ČR se za rok počet dolarových milionářů zvýšil o 8 %, ale současně přibýlo milion exekucí. Předseda Strany demokratického socialismu a mluvčí Spojenectví práce a solidarity Milan Neubert vidí ČR opět na rozcestí – trvá politická a ekonomická krize, hrouť se pravidla světa, dochází k oligarchizaci politiky a lidé přestali věřit médiím, protože „zase nám lžou“.

Rovněž historička Marie Neudorfllová (Masarykova společnost) poukázala na oligarchizaci a „hnědnutí“ politiky, na lživost médií, na to, že politici už nereprezentují voliče, že občané již nemají zastání a jsou jen levnou pracovní silou. V ČR historičce sociálně zodpovědná politická síla, síla, která by navázala na Tomáše Garrigua Masaryka, Karla Havlíčka Borovského, Jana Amose Komenského či Jana Husa. Dětem se nedostává hlubšího vzdělání, neznají klady a zápory naší historie, dodala.

Poslanec a místopředseda ÚV KSČM Jiří Dolejš prohlásil, že v r. 1989 byly různé alternativy vývoje, vítězové ale zapomněli na občany. Nyní jsou média zahlcena zástupnými problémy a falešnými symboly.

Předseda Sdružení nájemníků a místopředseda Rady seniorů Milan Taraba s poukazem na Helsinské dohody z r. 1975 podtrhl nedělitelnost sociálních a politických práv. Zaměřil se na nelehký osud tří milionů lidí starších 55 let, kteří, ač mají znalosti a zkušenosti, jsou odsouváni mimo pozornost veřejnosti a státu.

Krátce před ukončením projevů, po vystoupení Jiřího Dolejše, na Klárov došlo čelo průvodu pískajících dvou až tří tisíc účastníků politického a kulturního programu na Národní třídě, na který několik dní zvala Česká televize, požadujících demisi Miloše Zemana. Organizátoři klárovského „parku antifašistů“ příchod pískajících „červenokaretníků“ uvítali skladbou Karla Kryla „Maškary“ („Ven z šedivých baráků vylezly maškary, ... jdou cvičení sloni a cvičení pávi, ... jdou cvičení mroži a za nimi s noži jdou cvičení lidé“). Než průvod prošel z Mánesova mostu do Letenské ulice, došlo ke kartování červenými (odpůrci Zemana) a zelenými (zastánci přímo voleného prezidenta) kartami, k několika slovním střetům, ale žádné fyzické potyče.

Kromě klárovské akce kriticky hodnotící polistopadový vývoj se v podobném duchu nesl i pochod anarchistů a Socialistické solidarity. Jeho asi čtvrt tisícovky účastníků na odpolední cestě z náměstí Republiky, po Příkopech, Rytířskou, Bartolomějskou, Voršilskou a Ostrovní k budově úřadu magistrátu v Jungmannově ulici si též vyslechlo několik projevů kriticky hodnotících polistopadovou politiku, stav ekonomiky, sociální situaci, privatizaci, činnost policie, ale třeba i developerské cílené chátrání i historických budov atp. ◀

(kru)

► V dále průvod odpůrců Miloše Zemana - „červenokaretníků“, pro něž z reproduktorů zněla píseň Karla Kryla „Maškary“

DOPORUČUJEME

<http://www.youtube.com/watch?v=wN422o4iFDA>

► Přednáška Iliny Švihlíkové pojednávající o určujících tendencích světového hospodářského vývoje.

http://humenv.fss.muni.cz/wp-content/uploads/Johanisov%C3%A11_Ekologick%C3%A1-ekonomie_ekniha.pdf

► Naďa Johanisová je autorkou knihy s názvem „Ekologická ekonomie“, která je volně dostupná na webu Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/278092-zastavba-vidoule-je-o-krok-bli-ze-skutecnosti-i-diky-falesnym-podpisum/>

► Téměř 500 podpisů je pod peticí podporující zástavbu parku na Vidouli. Developerská společnost chce postavit obytné domy, hovoří také o sportovišti v části tabulové hory nad pražskými Jinonicemi. Městské zastupitelstvo poté, co petici dostalo, schválilo tzv. porřízení změny územního plánu. Vzápětí se ukázalo, že je část podpisů pod peticí falešná, podle zjištění a odhadu Reportérů ČT se může jednat o více než polovinu z nich. To však již názor zastupitelstva nezměnilo. Zástavba jedné z posledních přírodních ploch v Praze tak začíná být reálná.

<http://levaperspektiva.cz/clanky/co-s-duchodovym-systemem-o-debate-do-penze-bez-vdeku-duchody-zen-v-ceske-republice/>

► K debatě o penzijní reformě článek Levé perspektivy „Co s důchodovým systémem?“

<http://levaperspektiva.cz/clanky/co-se-skryva-pod-ttip-prednaska-v-liberci-se-setkala-se-zajmem-verejnosti/>

► Levá perspektiva publikovala článek o skandálu kolem přednášky o dohodě TTIP v Liberci.

KALENDÁŘ

►Ve čtvrtek 4. prosince od 17:00 do 19:00 se koná beseda s Mgr. Václavem Láskou. Moderuje RNDr. Václav Exner. Kde: Holečkova 668/38, Praha 5.

►Zveme vás na další seminář SPaSu „Vyspělý Sever plýtvá potravinami a chudý Jih hladoví.“ Proč, a lze to změnit? Seminář se koná dne 4.12. 2014 od 17:00, Magistrát hlavního města Prahy místnost č. 349, 3. patro Mariánské náměstí 2, Praha 1.

►Vize kooperativní budoucnosti: Kooperativismus pro 21. století v Evropě a za jejími hranicemi. Kdy: 4. – 6. prosince 2014. Kde: Bratislava, Slovensko Mezinárodní interdisciplinární konference o evropském družstevnictví v 21. století.

►Konference Energis24: Využití biomasy a odpadů pyrolýzou a zplyňováním. Kdy: Čtvrtek, 4. prosince 2014 Kde: Jihlava.

►Ekologický institut Veronica a CEE Bankwatch zvou na semináře pro obce, místní akční skupiny i občany: Pondělí 8.12. 9:30 – 16:00 Liberec Kulturní centrum Lidové sady salonek vedle ZOO, tram 2, 3 Lidové sady. Seminář přiblíží praktické možnosti, jak místní odolnost a energetickou soběstačnost plánovat i realizovat s podporou nových operačních programů.

OD PAPIRŮ K CIHLÁM

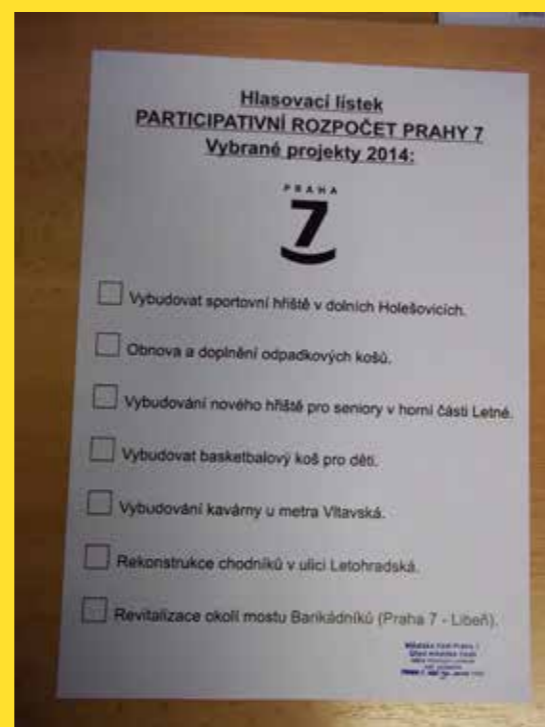
Postavit sportovní hřiště v dolních Holešovicích – to je výsledek prvního obecního rozpočtu s participativními prvky v České republice, jehož průkopníkem se stala městská část Praha 7. Do hlasování občanů se zapojilo 66 obyvatel, kteří v tajných volbách konaných od 3. do 14. listopadu odevzdali 62 platných hlasů, z nichž 40 bylo pro zmíněné hřiště.

Deset lidí hlasovalo pro revitalizaci okolí mostu Barikádníků, po čtyřech hlasech získaly doplnění a obnova odpadkových košů a rekonstrukce chodníků v Letohradské ulici, tři občané se vyslovili pro vytvoření hřiště pro seniory v horní části Letné, jeden hlas byl pro vybudování kavárny u stanice metra Vltavská, bez podpory zůstal návrh postavit basketbalový koš pro děti. Jak uvedl Lukáš Janů z odboru životního prostředí Úřadu MČ, který participativní část rozpočtu měl na starosti, na úspěchu holešovického sportovního hřiště se projevila aktivita navrhovatelky, která přesvědčila řadu sousedů, místních maminek a kamarádek, aby šli hlasovat.

Cesta od prvního návrhu na přímou účast občanů na tvorbě rozpočtu po finální hlasování trvala přibližně tři čtvrtě roku. Nápad vyčlenit jeden milion korun z rozpočtu MČ získal podporu ve všech stranických klubech letos v zimě. Koncem dubna byla schválena pravidla participace, počátkem září mohli občané podávat návrhy (zapojilo se jich 20), tentýž měsíc úřad prověřil proveditelnost návrhů a na setkání k projednávání programů Zdravé město a Místní agenda 21 proběhlo schvalování užšího výběru. Po volbách se uskutečnilo hlasování obyvatel (k dispozici byla podatelna úřadu a trojice informačních středisek MČ) a nyní je už na nových zastupitelích a úřadu, aby vůli obyvatel převedli z papírů do hmotné reality.

Do organizace prvního ročníku se zapojila i Alternativa zdola poradenstvím a propagací v ulicích a na internetu. V kontaktu AZ byla s předsedkyní kontrolního výboru Miroslavou Moučkovou (KSČM), která nápad s participací občanů na rozpočtování navrhla, místostarostou Danielem Štěpánem (ČSSD), jenž byl jeho vlivným propagátorem, a s již zmíněným Lukášem Janům. Aktivisté AZ rozdali stovky letáčků s informacemi o participativním rozpočtu obecně i konkrétními o akci na Praze 7. Úřad informoval občany článkem v radničním měsíčníku Hobulet. Závěrečného hlasování se zúčastnilo 1,5 promile obyvatel 42-tisícové čtvrti. ◀

(kru)

O DOHODĚ TTIP V LIBERCI

Debata o Transatlantické smlouvě v Liberci začala vlastně tím, že byla rektorem zrušena na Technické univerzitě a musela se přemístit nouzově do prostor fary. Přestože si očividně někteří konání debaty nepřáli, více než 50 účastníků si vyslechlo rizika spjatá s touto smlouvou, od možnosti snížení sociálních a ekologických standardů po arbitrážní doložku mezi investory a státy. Účastníci měli zájem o vyhodnocení dopadů Severoamerické zóny volného obchodu, která je určitým předvojem této potajmu vyjednávané dohody. Kritice neušla ani česká vláda, která o tématu nedostatečně komunikuje a chápe Transatlantickou smlouvu jako „posílení vazby s USA.“ Přítomní se shodli, že je potřeba šířit o dohodě informace a především nastartovat informační kampaň - vždyť kdyby byla uzavřena, stane se největší dohodou na světě! ◀

DEBATA O TTIP V LIBERCI ZAČALA TÍM, ŽE BYLA REKTOREM ZRUŠENA NA TECHNICKÉ UNIVERZITĚ A NOUZOVĚ SE PŘESUNULA DO PROSTOR FARY

►Ilona Švihlíková přednáší o rizicích transatlantické dohody TTIP

NOVELIZACE EIA – DIKTÁT BRUSELU, DEVELOPERŮ NEBO DOTČENÉ VEŘEJNOSTI?

Na listopadovém jednání Výboru pro životní prostředí (v této věci garant) se jednalo o pozměňovacích návrzích k novele zákona o posuzování vlivu na životní prostředí (tzv. EIA). Tento zákon je velmi důležitý pro každého obyvatele, protože stanovuje podmínky účasti veřejnosti, za jakých se lze vyjadřovat k a případně i bránit vůči projektům, které mohou negativně ovlivňovat životní prostředí a kvalitu života na určitém místě. Novelizaci si vynutila Evropská komise (EK), která dlouhé roky naléhá, aby ČR dala v této věci do souladu své právo s evropským, problémy jsou zejména v možnostech účasti veřejnosti. Musí se především řešit následující zásadní výtky EK:

1. nedostatečná účast veřejnosti v řízeních, zejména ve stavebním řízení;
2. nedostatečná možnost veřejnosti podat žalobu proti územnímu rozhodnutí a stavebnímu povolení;
3. nedostatečná závaznost výstupů z procesu EIA, díky čemuž dochází ke změnám staveb v územním či stavebním řízení, tj. požadavek závazného výstupu z procesu EIA.

EK zahájila s ČR na jaře tohoto roku tzv. inferringmentové řízení, což jednoduše znamená

jeden krok od „odůvodněného stanoviska“, kdy už EK může pozastavit veškeré platby z evropských fondů – stávajících (některé již byly pozastaveny) a hlavně financí pro programovací období EU 2014-2020. Jedná se o sumu kolem 100 mld Kč, což by česká státní kasa a investice do dopravních staveb pocítily. ČR by se také mohla ocitnout před evropským soudem.

Ministerstvo životního prostředí proto usiluje o co nejrychlejší schválení tzv. kompromisní varianty (někdy nazývané jako „záplata“), která by měla platit „nejpozději“ 1. ledna 2015 (je jasné, že termín opět nebude dodržen). Novela má být přesně na hranici toho, co ještě EK bude ochotna tolerovat.

Developeri ale už při slovu kompromisní skřípou zuby a někteří poslanci hovoří o diktátu Bruselu (ing. M. Pěničková, KSČM). Velké naděje vkládají různí aktéři včetně ministerstva do tzv. komplexní novely, která by měla být poté připravena co nejdříve. Její hlavní přínos má být ve zkrácení schvalovacího procesu a možností vést soudní řízení k projektům díky sloučení tří správních řízení do jediného. To pak zahrne posuzování o vlivu na životní prostředí, územní i stavební řízení. Veřejnost by se mohla bránit u soudu, ale jen jednou, rozhodnutím soudu (v relativně krátkém čase) by to pak skončilo.

Obrovským problémem je totiž to, že projekty často získají tzv. kladné stanovisko EIA (že jejich realizace nebude mít zásadní vliv na život-

ní prostředí), které je ale podmíněno splněním určitých podmínek (většinou desítky, někdy i více než sto). V realitě pak projekty vypadají často zcela jinak, než na co bylo vydáno stanovisko EIA a neexistuje žádný prostředek, jak tomu účinně bránit.

Jednání výboru pro životní prostředí se neslo v duchu ochrany investorů/developerů před

„ekologickými aktivisty“ či „nevládními organizacemi“ (používáno jako synonyma), případně zachování pracovních míst v kritických regionech jako je Ústecký nebo Moravskoslezský kraj (Bc. Z. Kailová). O potřebě ochrany životního prostředí jako takového (nejen jako prostředí života člověka) nepadla na víc jak dvouhodinovém jednání ani zmínka. V hospodářském výboru musela být diskuse ještě mnohem ostřejší. Poslanec RNDr. J. Zahradník (ODS) explicitně zpochybnil v zákoně formulaci vyplývající z Listiny práv a svobod, že „... dotčená veřejnost má právo na příznivé životní prostředí“. Podle něj i ta nedotčená veřejnost má údajně právo taky na bezpečnou jízdu po silnicích, na to, aby například byla postavena bezpečná dálnice na jihu Čech.

Shrnuto – výborem přijaté pozměňovací návrhy znamenaly posunutí k „měkčím“ podmínkám pro developery (přechodná ustanovení, zvětšení záměrů, které budou podléhat posuzování podle zákona). Výjimkou byly dva návrhy poslance ing. Kudely (KDU-ČSL), který v definici dotčené veřejnosti doplnil vedle podpisového archu s 200 osobami také možnost podpisový arch s 30 % podílem občanů obce (jako u referend). Důvodem je, že lidé v malých obcích (pod 400 obyvatel je jich skoro polovina) by měly velký problém sehnat požadovaný počet podpisů a byli by tak vyloučeni. Stejný poslanec navrhl zachování informování obyvatel o záměru nejen na internetu a na úřední desce, ale také místním tiskem nebo rozhlasem.

V prosinci čeká Poslaneckou sněmovnu druhé a třetí čtení tohoto zákona, který má poměrně velký vliv na to, jaké záměry a jakým způsobem se budou v budoucnu realizovat. Otázkou je, zda ona „komplexní varianta“ nebude trojským koněm, kterým podnikatelský sektor prosadí jakýkoli záměr ve velmi krátkém čase. V každém případě je třeba, aby se i veřejnost o tuto zákonnou normu zajímala, protože se v ní se jedná o hodně (nejen peněz, ale i o zdraví obyvatel, charakter krajiny, živočišné a rostlinné druhy) a investoři to dobře ví. ◀

Kateřina Vojtíšková

ODKAZ:

► Sněmovní tisk 299. Novela z. o posuzování vlivů na životní prostředí – EU: dostupné na: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?t=299&o=7>

GEOPOLITIKA V GLOBÁLNÍ EKONOMICE

Výrazný vliv geopolitiky na hospodářské politiky mocností a její průběh do vzniku obchodních bloků popsala na přednášce „Určující tendence hospodářského vývoje“, kterou uspořádalo sdružení Nová republika 30. října v Praze, ekonomka Iona Švihlíková (AZ).

Načrtla současné hlavní rysy a problémy různých skupin států (USA, EU, BRICS, periferie, ČR) jako je u části ekonomická stagnace či velmi křehký růst, jinde sice vyšší růsty, ale též v klesající dynamice, dále deflace, obrovské dluhy veřejné správy, krize koupěschopnosti a nutnost přeorientace, bubliny trhů akcií, energií atd., vyčerpání dosud široce uznávaných ekonomických teorií a přístupů, např. v monetární politice, nadvláda finanční ekonomiky nad reálnou atd.

Ohledně sociální situace upozornila, že z dosavadních řešení recese po r. 2008 profitovala téměř jen nejbohatší třída, zatímco střední třída a nižší třídy zůstaly vesměs bez přínosů a většinou trápily. Vytrácí se sociální rozměr z hospodářské politiky, roste sociální nerovnost a nepolevuje propagandistické působení, takže, jak podotkla, zatímco na Západě se hovoří o kapitalismu, v ČR o tržním hospodářství, ač to není totéž.

Konstatovala rozvoj zatím okrajových názorů, např. na úlohu centrální banky. Ty by měly svou měnovou politikou tak vykrýt veřejný dluh, aby ekonomika dosáhla patřičného rozvojového potenciálu. Již nejen radikální levice rozmýšlí o globálním zdanění, globální dědicke dani ap.

Dotkla se cen ropy a plynu, jejich poklesů způsobených zejména Saúdskou Arábií, které,

byť rozdílně, silně doléhají na USA (efektivitu těžby z břidlic), Rusko, Írán, Sýrii, Jižní Ameriku. S odvoláním na současné politické spory velmocí a jejich partnerů označila ropu – a cenovou válku s ní – za geopolitický nástroj.

Dál se zaměřila na vznik ekonomických bloků, již nejen obchodních, nýbrž i investičních. Vzpomněla snahu ruského prezidenta Vladimíra Putina z r. 2008 o vytvoření jednotného prostoru od Lisabonu po Vladivostok, kterou ale EU z politických důvodů odmítla. Dále čínskou novodobou Hedvábnou stezku propojující obchodně a investičně (prý nikoli politicky) země od Číny až po Evropu, a projekty TTIP a TTP z dílny USA pro transatlantické obchodní a investiční, resp. transpacifické obchodní partnerství. Americké smlouvy popsala jako institucionalizaci nadvlády korporací nad státy a cestu ke korporátnímu fašismu. Jak ekonomka podtrhla, Evropa ve všech modelech vystupuje jako pasivní kořist – žádný vlastní projekt totiž nemá, a odmítla, aby Evropa dělala USA užitečného idiota.

S politováním prohlásila, že ČR nemá definován žádný národní zájem, těžko chápe, co se vlastně děje, a tak v krizi utrpěla vícero

šrámů. Její, ale nejen její, ekonomické špičky jsou „totálně bezradné“, nemají sociální citění a morálku, zdůraznila Ilona Švihlíková. To je, podle ní, příznačné pro úpadek hegemonu. To provází – a odráží kvalitu politiky – i způsob generování „elit“: hloupost, neznalost, zbohatlictví. Považuje to za nebezpečný stav a skepticky hledí na možnost korekce, neboť

stávající potíže ve své hloubce a šířce míří ke kořenům kapitalismu.

Uvedla, že čínské vedení naopak ví, jak je současný hospodářský systém světa ovládan kapitálovými trhy a dolarem a volí postup, zda být lídrem, nebo druhým za ním. ČLR má

problémy plynoucí z jejího úspěchu, který je z hlediska času a rozsahu ekonomického a sociálního vzestupu největším hospodářským úspěchem v dějinách, a drží svůj systém státního kapitalismu. Dle ní Čína nechce změnu systému, ale chce v něm uspět. Rozebrala i pozici Ruska, které dříve spoléhalo na liberální přístupy a zahraniční investice, aby nyní zjistilo, že se musí starat také o vlastní zdroje rozvoje.

Před tím stojí i další státy BRICS.

Dotkla se i dedolarizace mezinárodní ekonomiky, kterou však limituje neexistence měny, která by dolar nahradila, a proto předpokládá jen postupný, dlouhodobý ústup. Nejblíže k tomu má údajně jüan, ale zatím „USA ovládají kapitál a Čína práci“. Vrátila se k poválečné ideji Johna Maynarda Keynesa na vznik nadnárodní měny bankoru, která však byla tehdy odmítnuta a roli světové měny převzal dolar. Eurozónu nepovažuje za stabilizovanou, rostou náklady na nadměrné dluhy Řecka, Španělska a dalších. Výsledkem unii vnučených restrikcí je, že řecký dluh se během „léčby“ v l. 2006-14 zvýšil ze 112 na 174 % HDP. Hospodářskou politiku ČNB nazvala politikou chudé země a zpochybnila její efektivitu, když již od roku 2006 se ČR nedotahuje v HDP/os. na průměr EU a stagnuje na 80 %.

Ekonomka zdůraznila, že trh není výlučným znakem kapitalismu – 80 % světových obchodů totiž probíhá v rámci plánovaných vnitřních cen nadnárodních korporací, které je uměle nastavují dle svých ziskových (prodejních, daňových) zájmů: „silný aktér se dokáže vyhnout trhu“. Soutěží naopak mezi sebou státy daňovými, pracovní právnímu aj. zvýhodněními pro firmy, což ale doléhá na veřejné rozpočty a kvalitu života lidí. Zadlužení států se týkala i její poznámka, že neexistuje mezinárodní systém na řešení suverénních dluhů (tj. států), jsou řešeny jen případ od případu a moc se stále více přelévá ke nadnárodním korporacím a fondům.

(kru)

UKRAJINA A TTIP OVLÁDLY VRATIMOV

Odrazy ukrajinské války a utajeně vyjednávané obchodní a investiční dohody TTIP do krize zastupitelské demokracie v Evropě a do posilování moci korporací byly ústředními tématy tradičního Vratimovského semináře, na který pořadatelé z KSČM pozvali na 8. listopad do Frýdku-Místku politology Luboše Blahu a Oskara Krejčího, ekonomy Petra Staneka a Ilonu Švihlíkovou, sociologa Jana Kellera, psychiatra Ivana Davida a novinářku Terezu Spencerovou a na kterém dále vystoupili 1. místopředseda ÚV KSČM Petr Šimůnek, europoslankyně Kateřina Konečná či zástupce Haló novin Jaroslav Kojzar.

V úvodní přednášce Oskar Krejčí načrtl situaci ve světě: USA s dluhem 18 bil. dolarů, Čína s devizovými rezervami 4,2 bil. USD, zvětšující se pás chaosu podněcovaný ze strany USA okolo Číny a Ruska, degenerace západní civilizace neschopné reflexe událostí a skutečných problémů ve světě atp. Podtrhl, že „ten, kdo vyhraje Ukrajinu, vlastně prohrál“, protože postsocialistická transformace tam dopadla nejhůře ve střední a východní Evropě a nutné jsou značné náklady na záchranu státu a jeho ekonomiky. Politolog stupňování mezinárodního napětí a domácího konfliktu v ČR přičítal i na vrub levici, která selhala a odsunula do úpadku základní levicové hodnoty – práci a mír.

Tereza Spencerová rozebírala situaci na Blízkém a Středním východě po Arabském jaru. Konstatovala, že byly rozvráceny dosavadní autoritářské a často krvavé režimy, avšak nenastala klidnější situace. Společnost si neosvojila západní demokracii, nýbrž rozbujely se vraždy a teror a posíleny byly islamistické síly, proti nimž – jak bylo USA a dalšími proklamováno – se právě mělo barevnými revolucemi také zasáhnout.

Slovenský politolog a poslanec Smeru-SD Luboš Blaha se zaměřil na TTIP. Smlouvu charakterizoval jako snahu o kolonizaci Evropy ze strany USA, resp. nadnárodních korporací. Liberalizace, deregulace a privatizace mají prý pomoci ekonomickému růstu, má posílit úloha trhů, a to

na úkor demokracie, která bude sice předstírána, ale fakticky bude nefunkční, takže prostor dostane sociální darwinismus. Varoval před mcdonaldizací hospodářství a společnosti, která manipulativně odvrací lidi od politiky a obhajoby jejich zájmů a potřeb ke konzumu. Podle něho levice nemá žádné řešení, hádá se a štěpí, její politická agenda je zneužívána.

Psychiatr a exministr zdravotnictví Ivan David (ČSSD) se zabýval psychologickými aspekty reakce na potíže a utrpení, bezmocností a pasivitou, do níž propadly široké masy občanů. V té souvislosti kritizoval depolitizaci společnosti a ztrátu vlivu voličů na řízení společnosti. Jejich skepsi napomáhá fakt, že tradiční levice nemá řešení, protože své heretiky, jež přináší nové pohledy, potlačuje.

Ekonomickým projektům v geopolitickém zájmu se věnovala Ilona Švihlíková. Na příkladu smlouvy TTIP, TTP apod. vykreslila rizika arbitrážní doložky na tzv. ochranu investic, která by oslabilo pozici států, tj. demokratických struktur, vůči soukromým firmám. Uvedené smlouvy dle ní navozují stav, kdy pravidla neurčují státy, ale korporace. Ohroženy by byly sociální, ekologické aj. standardy a tak kvalita života lidí. Odmítla podřizování evropské reprezentace zájmům USA; TTIP vidí jako nástroj USA na odtržení EU od Ruska a Číny. Vyzvala k formulování vize budoucnosti ČR, alternativy k roli kořisti cizích zájmů.

Řadou statistických údajů operoval slovenský ekonom Peter Stanek. Hovořil o polarizaci bohatství, manipulaci (nepříznivých) ekonomických ukazatelů (např. započtením černé ekonomiky, aby HDP rostl), utajeného sběru dat o spotřebitelském chování lidí, ale třeba také o rozvoji a dopadech 3D tiskáren na osvobození lidí od řady firemních výrobků, o sdílené ekonomice (vzájemném půjčování si věcí). Jako hlavní problém budoucnosti označil, že v ekonomickém produkčním řetězci nebude třeba lidí, prý jich lze vytěsnit 1/2 až 2/3. Zdůraznil, že ovšem práce je dost – přerozdělí-li se. Zatím ale lidé jsou ochotni se vrátit do kapitalismu 19. stol. a i z tohoto znechucení ze své situace, do níž byli uvrženi v euroatlantické civilizaci, odcházejí bojovat třeba mezi islamistické síly. Ohledně smlouvy TTIP prohlásil, že Američané dostanou jen to, co jim Evropané dají. Jak dodal, EU může kvůli TTIP přikročit k některým reformám. Snížil-li ale náklady práce (mzdy, pojištění, odvody ap.), ekologické standardy atd., odepíšeme budoucnost svých dětí. Přivítal by vizi budoucnosti, domnívá se, že ČR a SR díky své minulosti a současnosti mohou formulovat alternativní model k socialismu a kapitalismu.

Zpravodaj AZ
(listopad 2014)

Odpovědný
redaktor
Karel Růžička

Grafický design a sazba
Michal Černý

Do tohoto čísla
přispěli:
Karel Růžička, Kateřina
Vojtíšková, Ilona Švihlíková

Zdroj fotografií
www.freeimages.com

Jan Keller bilancoval 25 let polistopadového vývoje. Porovnal sliby a realitu, takže blahobyt není pro všechny, ale jen pro některé, studená válka neskončila, ale 21. století čekají války, vyrostl velký státní dluh, národní majetek byl vyprodán, mzdy se nevyrovnaly Západu atd. Podtrhl, že bídu a války plodí kapitalismus a upozornil, že dosažený stav je výsledkem promyšlených reforem na snížení zátěže a daní korporacím a bohatým – jde o rozebírání státu. Připomněl osekávání sociálních funkcí státu, útoky na nehospodárnost státu, proti níž ale tatáž pravice staví doporučení nakupovat státní dluhopisy. Uvedl, že proklamovaná ekonomická deregulace mající vést k prosperitě uvrhla zemi do stagnace, deregulace není všeobecná, odstraněny jsou jen nástroje na obranu slabších, pravidla pracovních podmínek, spotřebitelské normy apod. Na případu TTIP doložil klamání veřejnosti, když zastánci smlouvy tvrdí, že smlouva zmíněné standardy neohroží, ale zároveň sdělují, že odstraní mimotarifní bariéry – což ale jsou právě uvedené standardy. Sociolog a europoslanec za ČSSD poznamenal, že deregulace se přelila z ekonomiky do politiky a tak bez regulace – bez souhlasu RB OSN či za porušení mezinárodních dohod – byla bombardována Jugoslávie, měněny státní hranice, mučení vězni atd. Výsledkem deregulace není svět bez pravidel, nýbrž nastolení pravidel udržujících mocenskou asymetrii. ČR je dle Kellera laboratorní deregulace, výsledkem je rozebírání státu, rozpad sociální struktury na nesouměřitelné skupiny, omezuje se veřejný sektor, který byl pojištěnou ochranou slabších před silnějšími. Popsal také paradoxy proměny vztahu mocných a bezmocných, kdy však noví mocní si stejně jako předcházející také opevňují pozice a manipulují veřejnost svojí propagandou o nejlepší možné situaci a účelově vytvářejí nepřítel, aby prý situace byla ještě lepší („Dneska bylo vylosováno Rusko“ jako nepřítel vnější, uvnitř systému jsou jimi ti nejbezbrannější: nezaměstnaní – na disciplinaci podřízených). Nenasytnost a pokrytectví mocných je obrovská, ale zodpovědnost za existující stav a jeho budoucnost má i levice. A nenajde-li levice řešení a bude slábnout, tak to bude naše vina, uzavřel sociolog.

(kru)

KONTAKTY

Web: www.alternativazdola.cz
E-mail: info@alternativazdola.cz
Facebook: www.facebook.com/alternativa.zdola
YouTube: kanál AlternativaZdola